

HOTĂRÂREA nr.12-99/18

cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18 din 29.06.2018 emisă în privința procurorului Alexei Axentiev

12 iulie 2018

mun. Chișinău

Examinând contestația domnului Alexei Axentiev, procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18 din 29.06.2018, adoptată în privința sa, audiind informația domnului Constantin Șuşu, Consiliul Superior al Procurorilor -

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea nr.13-14/18 din 29.06.2018 Colegiul de disciplină și etică a decis aplicarea în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Alexei Axentiev, sancțiunea disciplinară – **reducerea salariului cu 30% pe o perioadă de 6 luni.**

Colegiul de disciplină și etică i-a imputat procurorului încălcarea *art. 6 alin.(3) lit. a), b) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct. 6.1.1., 6.1.4., 6.2.1. din Codul de etică al procurorilor, art. 19, 20, 52, 297 Cod de procedură penală*, apreciind că fapta acestuia constituie abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură-*îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.*

Procurorul Alexei Axentiev a contestat, în termen, hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18 din 29.06.2018, solicitând casarea integrală a acesteia. În motivarea poziției sale, recurentul a înaintat mai multe argumente, și anume că:

-dânsul nu se face vinovat de netrimiteră cauzei penale de învinuire a lui Mihail Delimarschi în judecată, dar crede că culpa aparține șefului secretariatului care este responsabil de ținerea evidenței cauzelor penale;

-textul legii procesual penale nu stabilește expres termenul pentru trimiterea cauzei penale cu rechizitoriu în instanța de judecată, iar art. art. 33 și 34 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 garantează independența procurorului și i-a fost limitată această independență prin inițierea verificărilor;

-pornirea și examinarea procedurii disciplinare a avut loc cu încălcări de procedură ce țin de efectuarea controlului de serviciu, stabilite în Regulamentul aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.74/35 din 08.12.2011 și anume referitor la subiectul cu drept de sesizare a pretinsei abateri disciplinare, care poate fi doar Procurorul General și nu procurorul-șef al Procuraturii mun. Chișinău, cum este în cazul său;

-a fost încălcat termenul procedurii disciplinare și de adoptare a hotărârii privind cauza disciplinară stabilit de lege, cel de 2 luni, care au ca consecință încetarea procedurii pe acest motiv;

-pretinsa abatere disciplinară care i se impută n-a avut urmări grave pentru stat, deoarece în cauza penală s-a adoptat sentința de liberare a persoanei de răspundere penală care este irevocabilă, iar instanța de judecată n-a constatat faptul tergiversării procesului penal;

- hotărârea Colegiului de disciplină și etică nu este motivată, argumentele sale nu au fost examinate în coroborare cu actele prezentate de Inspecția procurorilor, în hotărâre s-au

preluat tezele inspectorului, prin ce s-a încălcat principiul echilibrului procesual și a egalității armelor;

- sancțiunea sub forma reducerii salariului cu 30% pe o perioadă de 6 luni, care i s-a aplicat, nu este proporțională cu circumstanțele cauzei. Autorul contestației a invocat existența unor sancțiuni stabilite de lege mai blânde, ca *avertismentul* și *mustrarea*.

În cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor, procurorul sancționat disciplinar Alexei Axentiev a susținut că n-a comis abaterea ce i se impută și a accentuat asupra faptului că dânsul corect și-a exercitat atribuțiile procesuale ce țin de trimiterea cauzei penale în instanța de judecată. Când avocatul învinuitului l-a sesizat că această cauză penală nu este în instanță, dânsul a depistat-o în arhiva organului de urmărire penală, printre volumele altui dosar. Despre declarațiile specialistului principal în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani Alexandru Cucereavîi și cele ale șefului secției urmărire penală a Inspectoratului de poliție Buiucani, mun. Chișinău Vladimir Petco, a afirmat că nu sunt veridice și presupune că sunt făcute sub presiune din partea superiorilor. În concluzie, procurorul a arătat că lipsește încălcarea de lege din partea sa.

Examinând actele și lucrările procedurii disciplinare, hotărârea Colegiului de disciplină și etică, audiind argumentele recurentului expuse în contestație și în ședință, urmare a deliberării în plen, Consiliul apreciază contestația ca fiind neîntemeiată, motiv pentru care aceasta urmează să fie respinsă, cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18, pronunțată la data de 29.06.2018, din următoarele considerente:

În fapt:

Din analiza materialului probator administrat în cauză, Consiliul Superior al Procurorilor constată situația de fapt așa cum a reținut-o Colegiul de disciplină și etică. Astfel, cercetările efectuate de Inspekția procurorilor motivat au stabilit că la 26.08.2016 procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana Alexei Axentiev a întocmit rechizitoriul pe cauza penală nr. 2016031426, dar contrar prevederilor art.297 Cod de procedură penală, n-a trimis cauza în judecată până la 21.11.2017.

În dovedirea circumstanțelor de fapt, sunt probele cu martorii Alexandru Cucereavîi și Petco Vladimir, precum și înscrisurile din Registrul de evidență a documentelor de intrare, cel de evidență a cauzelor penale prezentate procurorului cu propunerea de a pune persoana bănuită sub învinuire și deciziile adoptate de procuror, cel de evidență a cauzelor penale trimise în judecată cu rechizitoriu sau cu ordonanță de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, ținute de Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, precum și copiile din dosarul de control al cauzei penale nr. 2016031426.

În drept:

În drept, Colegiul de disciplină și etică și-a motivat hotărârea de sancționare a procurorului Alexei Axentiev pe dispozițiile *art. 6 alin.(3) lit.a), b) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, pct. 6.1.1., 6.1.4., 6.2.1. din Codul de etică al procurorilor, art. 19, 20, 52, 297 Cod de procedură penală*, iar inacțiunile acestuia au fost apreciate ca abatere disciplinară prevăzută de art. 38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură.

Cadrul legal în vigoare și anume art.297 Cod de procedură penală plasează procurorul sub răspundere directă ce ține de trimiterea cauzei penale în instanța de judecată: "*cauza se trimite în judecată de către procurorul care a întocmit rechizitoriul.*"

Aceste dispoziții legale, se completează cu cele din art.20 Cod de procedură penală, *care reglementează desfășurarea procesului penal în termen rezonabil.*

Normele de comportament profesional care au fost încălcate de procurorul Alexei Axentiev, sunt conturate în pct. pct. 6.1.1., 6.1.4., 6.2.1. din Codul de etică al procurorilor, aprobat la Adunarea Generală a Procurorilor (*Hotărârea nr.4 din 27.05.2016*).

În *speță*, având în vedere împrejurările cauzei disciplinare, Consiliul constată că în hotărârea sa Colegiul de disciplină și etică corect a calificat inacțiunile procurorului Alexei Axentiev, care fără justificare rezonabilă a reținut trimiterea cauzei penale în judecată, timp de mai mult de un an, ca abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.*

Analiza argumentelor din contestație:

Din analiza materialului probator administrat, Consiliul consideră necesar a respinge argumentele procurorului Alexei Axentiev, ca fiind lipsite de temeinicie. Instrumentele utilizate de recurent în apărarea sa sunt unele simulate, care duc la pierderea caracterului concret și efectiv al contestației.

Nu poate fi acceptat argumentul procurorului despre lipsa vinei sale, deoarece atât atribuțiile procesuale, cât și regulile de conduită profesională, descrise *supra*, îl fac responsabil nemijlocit de trimiterea cauzei penale în judecată, iar întârzierea în realizarea acestei acțiuni nu are nici o justificare rezonabilă.

Cu referire la afirmația despre încălcarea independenței procesuale, garantate prin lege, este de menționat că potrivit pct. 6.1.1. din Codul de etică al procurorilor, ***independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate.*** Înantarea sesizării cu privire la abaterea disciplinară, nu poate fi interpretată ca limitarea independenței procesuale a procurorului.

Odată cu intrarea în vigoare a Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, cât și după aprobarea de către Consiliul Superior al Procurorilor a Regulamentului privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, prevederile Ordinul Procurorului General nr.74/35 din 08.12.2011 au devenit inaplicabile. În același context, Consiliul constată că la 02.05.2018 prin Ordinul nr.20/28 al Procurorului General a fost abrogat Ordinul nr.74/35 din 08.12.2011, la care face referință autorul contestației.

Legea cu privire la Procuratură, în art.50 alin.(6), stabilește că: ” *Colegiul de disciplină și etică urmează să adopte decizia cu privire la cauza disciplinară de regulă în cel mult 2 luni de la primirea materialelor de la Inspekția procurorilor*”. Aceste norme sunt dezvoltate în pct.55 al Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică și prevăd că: ” *Colegiul urmează să adopte decizia cu privire la cauza disciplinară de regulă în cel mult 2 luni de la primirea materialelor de la Inspekția procurorilor. Expirarea termenului de două luni nu este temei de încetare a procedurii disciplinare*”. Dispozițiile legale enunțate constituie temei pentru respingerea cerinței procurorului sancționat disciplinar de a înceta procedura pe motivul pretensei încălcări a termenului legal pentru adoptarea deciziei cu privire la cauza disciplinară.

Legea stabilește că gravitatea abaterii disciplinare se determină, de rând cu natura faptei și consecințele produse. Situația de fapt constatată în cauza examinată, denotă că încălcarea admisă de procurorul Alexei Axentiev a avut efecte negative asupra imaginii și prestigiului Procuraturii, iar argumentul autorului contestației despre lipsa urmărilor grave pentru stat, este doar declarativ.

Colegiului de disciplină și etică îi revine obligația de a asigura garanțiile unui proces echitabil în cadrul examinării cauzelor disciplinare, astfel încât în hotărâri să se regăsească un răspuns clar și definit pentru fiecare argument al părților.

În jurisprudența sa CtEDO (*cauza Fomin c. Moldovei*) reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenție este, inter alia, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de *a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor*, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa. În Hotărârea nr.13-14/18 din 29.06.2018 Colegiul de disciplină și etică a supus aprecierii toate argumentele procurorului, în coraport cu probele administrate, cele cu martori și înscrisurile. Prin urmare, hotărârea criticată corespunde criteriilor de calitate, asigurându-i-se persoanei sancționate disciplinar dreptul la un proces echitabil, în condițiile stabilite de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Chestiuni privind încadrarea abaterii, forma vinovăției și individualizarea sancțiunii disciplinare:

În hotărârea nr.24 din 14.09.2016 Curtea Constituțională reține că *răspunderea disciplinară intervine în cazul săvârșirii unei abateri disciplinare, definită ca reprezentând încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține și a normelor de conduită profesională și civilă prevăzute de lege.*

Probele avute în vedere de Colegiul de disciplină și etică în privința procurorului Alexei Axentiev, dovedesc abaterea disciplinară prevăzută la art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu*. Durata excesivă de timp, de la momentul întocmirii rechizitoriului până la trimiterea cauzei penale în judecată, reprezintă încălcarea responsabilităților specifice funcției și a normelor de procedură penală.

Obiectul abaterii disciplinare reprezintă relațiile sociale privitoare la realizarea activității de justiție în sensul larg al acestei noțiuni, care presupune apărarea ordinii de drept și efectuarea corectă a justiției.

Latura obiectivă a abaterii disciplinare constă într-o acțiune sau inacțiune contrară cu îndatoririle profesionale, impuse procurorilor prin legi, cu jurisprudența CEDO și actele departamentale.

Cu referire la latura subiectivă, este important a se scoate în evidență faptul că Curtea Constituțională în Hotărârea nr.12 din 2017 a statuat asupra condițiilor pentru tragerea la răspundere, inclusiv disciplinară: ” *doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă*”. În speță, procurorului Alexei Axentiev a ignorat normele de procedură prevăzute de art. 297 Cod de procedură penală și cele de etică. În ceea ce privește forma de vinovăție, ce caracterizează abaterea disciplinară, Consiliul consideră că procurorul Alexei Axentiev a realizat că

încalcă principiile de desfășurare a procesului penal și etică, a prevăzut rezultatul faptei sale și a acceptat eventualitatea producerii consecințelor.

În lumina constatărilor făcute în prezenta Hotărâre, Consiliul Superior a Procurorilor constată subzistența cumulativă a elementelor abaterii disciplinare în inacțiunile procurorului.

Răspunderea disciplinară este guvernată de mai multe principii, inclusiv cel al individualizării ei, care impune organului abilitat cu drept de examinare a procedurii disciplinare să țină seama de împrejurările în care fapta a fost săvârșită, de consecințele faptei și de comportamentul general al procurorului, inclusiv existența unor antecedente disciplinare în trecutul său profesional.

De rând cu principiul enunțat, art.41 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 prevede că *sanctiunea disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sânt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.* Abaterea disciplinară incriminată procurorului Alexei Axentiev se exprimă în expedierea cauzei penale în judecată, peste un termen mai mare de an, după întocmirea rechizitoriului, ceea ce neîndoielnic a afectat principiul termenului rezonabil al desfășurării procesului penal. Totodată, este necesar de învederat că s-a adus atingere imaginii și prestigiului Procuraturii, afectând încrederea în instituție, și că au fost lezate în mod direct drepturile participanților la proces.

La individualizarea sancțiunii, Colegiul de disciplină și etică a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare și consecințele inacțiunii procurorului, considerând că este justificată aplicarea sancțiunii disciplinare - **reducerea salariului cu 30% pe o perioadă de 6 luni**. Potrivit construcției utilizate de legiuitor în art.39 din Legea cu privire la Procuratură, sancțiunea sub forma reducerii salariului este mai aspră decât mustrarea. Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-56/17 din 24.06.2017, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, Alexei Axentiev a fost sancționat disciplinar cu mustrare. Important a se scoate în evidență este că procurorul a fost sancționat pentru abateri de același gen, nerespectarea termenului rezonabil la executarea atribuțiilor. Abaterea disciplinară, pentru care autorul contestației a fost sancționat prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică din 29.06.2018, este una continuă, care s-a consumat la 21.11.2017 și a fost comisă în perioada de acțiune a sancțiunii anterioare. Această situație, potrivit art.41 alin.(4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, constituie circumstanță agravantă și se ia în considerație la stabilirea sancțiunii pentru următoarea abatere disciplinară comisă.

Toate criteriile de individualizare a răspunderii au fost luate în considerare de Colegiu la stabilirea sancțiunii de reducere a salariului procurorului Alexei Axentiev. Argumentul procurorului Alexei Axentiev că sancțiunea pecuniară va avea repercusiuni negative asupra situației materiale, Consiliul îl consideră irelevant. Termenul de 6 luni, de acțiune a reducerii salariului este proporțional cu circumstanțele cauzei.

În lumina constatărilor făcute, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că derogările de la prevederile legale incriminate procurorului Alexei Axentiev, referitoare la neîndeplinirea obligațiilor de serviciu, și-au găsit confirmare, motiv din care decide să respingă contestația cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18 din 29.06.2018.

În temeiul art.39 alin.(1) lit.c) coroborat cu alin.(4), art.70 alin.(1) lit.f), art.77, art.79, art.86 alin.(3) lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, cu majoritate de voturi, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ş T E:

1. A lua act de contestația lui Alexei Axentiev, procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18 din 29.06.2018, adoptată în privința sa, și a o respinge ca neîntemeiată.

2. A menține Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-14/18 din 29.06.2018, privind aplicarea în privința procurorului Alexei Axentiev a sancțiunii disciplinare – *reducerea salariului cu 30% pe o perioadă de 6 luni.*

3. Prezenta hotărâre se publică pe pagina web oficială a Procuraturii, www.procuratura.md, link-ul *Consiliul Superior al Procurorilor*, rubrica *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție, în temeiul art.79 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Numele și prenumele</i>	<i>Semnătura</i>
1	HARUNJEN Eduard	<i>semnat</i>
2	IFTODI Victoria	<i>absentă</i>
3	MICU Victor	<i>semnat</i>
4	FURTUNĂ Inga	-----
5	ROȘCA Andrei	<i>semnat</i>
6	BORDIANU Adrian	<i>semnat</i>
7	ȘUȘU Constantin	<i>semnat</i>
8	MĂRGINEANU Lilia	<i>semnat</i>
9	GUCEAC Ion	<i>semnat</i>
10	PULBERE Dumitru	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC